

Joke Verweerd
Spiegeling

Mozaïek | Verhalen

Van Joke Verweerd verscheen eerder bij Mozaïek:

De wintertuin, roman

De rugzak, roman

Permissie, roman

Paradiso, roman

Snoeitijd, roman

Wapenbroeders, novelle

Binnenstebuiten, verhalen

Spiegeling

Joke Verweerd

Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer

Deze verhalen verschenen eerder in *CVKoers*, opinieblad voor de christen vandaag (uitgave EB Media, Postbus 2, 7260 AA Ruurlo)

Inhoud

1. Alarm
2. Afscheid
3. Jan-dag
4. Drift
5. Inzicht
6. Gewicht in de schaal
7. Kijkers
8. Laatste zomer
9. Lappenpop
10. On-line
11. Overleven
12. Oppassen
13. Rode cijfers
14. Samenspel
15. Sandwichgeneratie
16. Aalmoes
17. Boerenbloed
18. De grote onbekende
19. Lezen wat er staat

20. Lieve onbekende mamma
21. Niet minder, maar anders
22. Jongelui
23. Blik in de toekomst
24. Vertrouwen
25. Gepasseerd
26. Verkeken

1. Alarm

Sinds mijn man er niet meer is, ben ik alleen. Het klinkt logisch als je het zegt. Maar ik blijf het heel erg onlogisch vinden. Hij was er altijd en nu is hij er niet meer.

Ik doe de tuin dit voorjaar. Ik heb zijn rozen gesnoeid. Bij elke tak twijfelen: deze wel of deze niet.

‘Wat geeft het, mam, als het dit jaar wat minder is met de rozen. Dat komt volgend jaar wel weer goed,’ zegt Mirjam. Ik wil niet dat het dit jaar minder is met de rozen.

De deur gaat vroeg op slot, want het huis is óns huis niet meer. Ik woon er alleen. Vooral ’s avonds komen de muren op me af. Dan begin ik te praten tegen de planten en tegen de duiven van de buurman, die in de dennenboom zitten. Of tegen de gordijnen en de eenzame pan op het fornuis. Een wokgerechtje of een stoofpotje voor één persoon en twee dagen.

De sudderlapjes waar Maarten zo van hield, kan ik voor mezelf alleen niet maken. Ik zou ze niet door mijn keel kunnen krijgen. Ik maak ze nog als de kinderen komen en laatst toen mijn vriendin Marijke kwam.

Marijke is al zeven jaar weduwe, zij heeft ervaring in het alleenzijn. Ik had gehoopt van haar te horen hoe het moet, hoe je je kunt verweren als de paniek ineens toeslaat. Tegen wat of wie je kunt praten als je niet meer weet hoe je eigen stem klinkt.

Ik kwam niet veel verder met Marijke. Ze had het in één adem over Gods nabijheid en haar allesoverheersende angst. Dat klopt niet voor mijn gevoel. Dat zijn op zijn minst twee verschillende dingen. Natuurlijk zoek ik God; ik vraag en bid of Hij er wil zijn, in de vroege ochtend, in de late avond en tussendoor ook tientallen malen. Maar ik moet wel verder en het helpt weinig jezelf overal bang voor te maken.

Ik probeer de angst te weren: ik lees geen alarmerende krantenberichten momenteel en ik kijk maar beperkt tv, geen crimi's, geen spannende politie-series. Maar Marijke moet juist wel alle mogelijke aanvallen, invallen, diefstallen, overheersingen en berovingen zien, want dat waarschuwt haar. Ja, ja, en bezorgt haar nachtmerries, dacht ik er achteraan. Maar nee, een gewaarschuwd mens telt voor twee volgens Marijke.

Ik heb aan één de handen vol momenteel. Dus ik was blij dat ze weer vertrok, met al haar goede raadgevingen. Over het omgaan met sleutels, met open ramen, met de dozen van nieuwe aankopen bij het grof vuil, met verkeerd verbonden telefoontjes, met enquêtes, met vreemd volk aan de deur, met mensen die de weg vragen.

Als het aan haar lag, nam ik subiet een alarmsysteem, extra grendels, dievenklauwen en mocht ik een computer of tv aanschaffen, dan moet de verpakking

versnipperd worden. De voor- en achterdeur constant op slot, op de poort achter in de tuin een extra grendel. Ze kan me wat! Ik wil met vertrouwen leven. Ik ben met Maarten erbij nooit bang voor insluipers geweest, ik wil ook nú niet bang zijn.

Maar tussen wil en werkelijkheid is weinig overeenkomst vandaag. Ik heb de alarmfase uitgeroepen. Er loopt iemand om het huis. Het is een man. Vanmorgen reed er een auto langzaam door de straat. En nog eens en nog eens. Dit is een doodlopende straat in een oude wijk. Aan het eind van de straat is de spoordijk. Ik hoor de trein al bijna mijn hele leven, want na de dood van mijn ouders hebben Maarten en ik ons hier gevestigd. Dat was in 1979; ik vierde mijn veertigste verjaardag hier, in het huis waar ik geboren ben.

Goede herinnering, even vasthouden. Twintig jaar weggeweest, toen weer thuisgekomen.

Maarten heeft het huis eigenhandig opgeknapt, centrale verwarming erin, isolatie in de spouw en dubbel glas in de sponningen. Ik hoop hier nog jaren te wonen, want ik wil nergens anders heen.

Maar die man, die auto, dat binnenkijken op een meer dan nieuwsgierige manier... Ik krijg er de kriebels van en moet aan Marijke denken. Zij zou de telefoon grijpen en de politie waarschuwen. Ik weet het zeker.

Het is een warme dag; ik handel aan de tuintafel wat correspondentie af. Maar moet steeds omkijken naar de poort achter in de tuin. Loopt daar iemand? Hoor ik iets? Ik schrik van de telefoon en druk op het ver-

keerde knopje. Weg gesprek, zodat ik niet weet wie er belde. Vervelend, maar als ze me nodig hebben, bellen ze nog maar eens, zeg ik wel drie keer tegen mezelf.

Aan het eind van de middag ga ik een paar brieven posten. Gewoon doen is het beste. Deur achter me in het slot trekken en met kwieke stappen lopen.

Zwaaien naar de overbuurvrouw, die voor het raam zit. Ze tikt en wenkt. Ik loop bij haar achterom. We kennen elkaar al zo lang, ze woont hier nog langer dan ik.

‘Nelie, kind,’ begint ze, ‘je hebt het huis toch niet te koop gezet? Er loopt iemand de boel in de gaten te houden. Een man, niet zo jong meer, geen lanterfanter, maar een nette heer. En toch, je weet maar nooit. Houd je de boel goed op slot vannacht en heb je het telefoonnummer van de politie bij de hand?’

‘Ja, buuf, daar hoeft ik maar één toetsje voor in te drukken,’ verzeker ik haar.

‘Mooi! ’t Hoeft helemaal niets te betekenen, maar je moet op alles voorbereid zijn!’

Dat kon er nog wel bij. Marijke is een angsthaas, die ziet overal leeuwen en beren en als ze ze niet ziet, maakt ze ze zelf wel. Maar de buurvrouw is een nuchtere flinke vrouw, al is ze drieëntachtig. Alarmfase twee!

Net na het eten gaat de bel. Er schiet van alles door me heen. Wél opendoen, níet opendoen?

Ik sluip de trap op, ik kijk vanachter het gordijn in de slaapkamer.

Een man op de stoep, geen lanterfanter, een nette heer. Maar wat moet hij?

Ik heb nog nooit iemand voor de deur laten staan.

En Maarten, die haalde zelfs een collectant nog even binnen.

Het zweet breekt me uit. Als Maarten wist dat ik de deur niet meer open durf te doen. Dat ik hier sta te trillen van nariigheid...

Hoe lang zal hij nog wachten? Belt hij nog een keer? Nee, hij draait zich om en loopt naar de overkant. Gaat hij daar aanbellen? Bij de buurvrouw van drieëntachtig... Snel loop ik naar beneden; met mijn telefoon al in de aanslag draai ik geruisloos de voordeursleutel om en trek de deur op een kier. Als de buurvrouw hulp nodig heeft, zal ik eerst de politie bellen en dan...

Ja, wat dan?

Aan de overkant wordt opengedaan, de buurvrouw leunend op haar stok in de deuropening. Ik luister scherp. Hij praat en gebaart in mijn richting. Als hij mij maar niet ziet!

Het hart bonst in mijn keel. Wát? Lacht ze? Ze steekt haar hand uit. Is het een bekende van haar?

Ze laat hem binnen. De deur blijft vreemd genoeg achter hem openstaan. Ineens gaat mijn telefoon. Alsof ik me eraan brand, laat ik hem vallen, pak hem haastig op en zeg mijn naam.

‘Kind, Nelie,’ zegt de buurvrouw in mijn oor, ‘je zult het niet geloven! Kijk eens goed naar de overkant. Ken je Bram nog? Brammetje uit Amsterdam, zal ik maar zeggen... Hij zat in de oorlog bij jullie ondergedoken. Hij is hier om jullie terug te zien, helemaal uit Amerika gekomen. Kind, Nelie... Wat een geluk dat jij er nog woont, anders was die jongen toch helemaal voor niks...’

Mijn telefoon – ik struikel er vijf minuten later over op het tuinpad als ik voor Bram uit de openstaande deur binnen wil gaan.

Terwijl ik probeer of hij het nog doet, zie ik hoe Brams hand de deurpost aanraakt. Als een liefkozing. Ik moet er van slikken. ‘The door wide open again!’ zegt hij zacht.

Ik schiet in een zenuwachtige schater; hij draait zich naar me toe en lacht mee.